

Beskrivelse af værdipapirer og forbundne risici

1. INDLEDNING

Denne beskrivelse af karakteristika og risici ved værdipapirer omfatter de typer af instrumenter, som AI Alpha Lab ApS rådgiver sine kunder om.

2. AKTIER OG AKTIELIGNENDE VÆRDIPAPIRER

2.1. Aktier

En aktie er et ejerbevis til en andel af et aktieselskab i Danmark eller tilsvarende selskabstype i udlandet. Markedets forventninger til selskabets fremtidige indtjeningssevne kan have stor betydning for udviklingen i kursen på aktien.

2.2. Tegningsretter

Tegningsretter gør det muligt for eksisterende investorer i et selskab at købe eller tegne yderligere aktier til en forudbestemt pris i en bestemt afgrænset periode. Normalt vil antallet af aktier, som investorerne kan købe, stå i forhold til det antal, de allerede ejer. Vælger investoren ikke at udnytte tegningsretten, kan den sælges på markedet.

2.3. ADR/GDR

ADR'er (American Depositary Receipt) og GDR'er (Global Depositary Receipt) er ensartede instrumenter. De udstedes begge af en finansiel institution og repræsenterer et bestemt antal aktier i et udenlandsk selskab. De underliggende aktier opbevares af den finansielle institution.

Den væsentligste forskel er, at ADR'er kun udstedes af amerikanske banker og handles på en amerikansk børs, mens GDR'er udstedes i flere lande og tilbydes til salg globalt gennem forskellige banker. GDR'er er denomineret i enten USD eller EUR. GDR'er denomineret i EUR kaldes for European Depositary Receipts.

2.4. Afkast og risiko

Afkastet fra en aktieinvestering afhænger primært af, hvor dygtigt markedet vurderer, at selskabet er til at tjene penge. Det bevirker, at kursen på aktier generelt svinger meget. Aktieinvesteringer egner sig derfor bedst til langsigtede investeringer.

Risikoen ved at investere i aktier er primært, at kursen falder til et kursniveau, som er lavere end den oprindelige købskurs. Det kan skyldes mange begivenheder og faktorer. De primære årsager kan være ændringer i den enkelte virksomheds interne forhold samt i de eksterne markedsforhold.

Alle selskaber er udsat for markedsrisici, som fx økonomiske konjunkturer, inflation, renter, geopolitiske samt andre eksterne påvirkninger. Disse markedsrisici kan have en større eller mindre påvirkning af kursniveauet på selskabets aktier. Påvirkningerne vil herunder være afhængige af, hvilken sektor selskabet tilhører.

Da aktier repræsenterer en ejerandel af et selskab, kan aktien blive værdiløs, hvis selskabet kommer under insolvensbehandling. Dette vil tilsvarende gøre sig gældende for tegningsretter og ADR/GDRs. Ved ADR/GDR'er er der desuden en risiko for, at den finansielle institution, som udsteder ADR/GDR, kan blive taget under insolvensbehandling.

For selskaber fra Emerging Markets lande gælder det, at nogle risici er mere udtalte sammenlignet med de udviklede markeder. Det drejer sig bl.a. om politisk risiko. Disse lande er ofte præget af ustabile styre og

institutioner, som kan skabe pludselige krisesituationer, der påvirker selskabernes aktier, tegningsrettigheder og ADR/GDR.

Valutakursrisiko

Stabiliteten i et lands valuta afspejles i aktier, tegningsrettigheder eller en ADR/GDR. Hvis et lands valuta er devalueret, vil det også have en effekt. Dette kan resultere i et stort tab, selv om det går godt for virksomheden.

Inflationær risiko

Den inflationær risiko skal ses i forlængelse af valutakursrisikoen. Inflationen er den hastighed, hvormed det generelle prisniveau for varer og tjenesteydelser stiger med en faldende købekraft til følge. Inflation kan være et væsentligt problem for erhvervslivet, fordi valutaen i et land med høj inflation bliver mindre og mindre værdifuld for hver dag, der går.

3. OBLIGATIONER

Obligationer er gældsinstrumenter, der forpligter udstederen - for eksempel et dansk realkreditinstitut eller en national stat - til at tilbagebetale obligationsgælden til investor efter en på forhånd fastsat plan. At investere i en obligation kan sammenlignes med at yde et lån til obligationsudstederen. Med andre ord får obligationsudstederen adgang til kapital svarende til det beløb, der er investeret i obligationer. Til gengæld betaler obligationsudstederen løbende renter til investoren, og renten bestemmes af kuponrenten og udstederens solvens.

Det effektive afkast på obligationer varierer afhængigt af faktorer såsom løbetid, kuponrenten og kvaliteten af udstederen. En lang række faktorer kan påvirke prisfastsættelsen af obligationer, og der kan beregnes forskellige nøgletal for hver enkelt obligation for blandt andet at beskrive de risikoelementer, som obligationen er udsat for.

3.1. Statsobligationer

Obligationer udstedt af en national stat. Afkastet består af løbende rentebetalinger korrigeret for eventuelle ændringer i prisen. Statsobligationer er ukonverterbare og er ofte stående lån. Løbetider varierer ofte fra 1 til 30 år, og renten er enten fast eller variabel.

3.2. Danske realkreditobligationer

Obligationer udstedt af et realkreditinstitut i Danmark. De er bakket op af realkreditinstitutets reserver og pant i en ejendom. Afkastet består af løbende rentebetalinger korrigeret for eventuelle ændringer i prisen. Obligationens udløbsdato er kendt og fremgår af obligationen. Afhængigt af det aktuelle renteniveau kan obligationen konverteres til pari. Løbetiden på realkreditobligationer varierer fra 1 til 30 år, og renten er enten fast eller variabel. Visse typer obligationer giver mulighed for en afdragsfri periode.

3.3. Virksomhedsobligationer

Virksomheder bruger ofte obligationsmarkedet som et supplement til traditionelle banklån eller aktier, da det giver adgang til en stor gruppe af investorer. Virksomhedsobligationer er normalt ikke understøttet af nogen form for sikkerhed. Afkastet består af løbende rentebetalinger korrigeret for eventuelle ændringer i prisen. Virksomhedsobligationer udstedes ofte som stående lån med løbetider fra 1 til 30 år, og renten kan enten være fast eller variabel.

3.4. Generel risiko forbundet med obligationer

Der er tre grundlæggende typer risiko knyttet til obligationer: kreditrisiko, kursrisiko og likviditetsrisiko. For danske realkreditobligationer er der også en indfrielsesrisiko.

Kreditrisiko

Kreditrisiko er risikoen for, at udsteder ikke er i stand til at opfylde sine betalingsforpligtelser i henhold til obligationsvilkårene. I forhold til de aktuelle markedsforhold skal investorerne vurdere graden af den aktuelle risiko for, at udstederen misligholder. Denne type risiko er dynamisk og kan ændre sig over tid. Kreditrisikoen vil

generelt være lavere for danske realkreditobligationer. Kreditrisikoen for stats- og virksomhedsobligationer varierer meget og kan være relativt høj afhængig af udstederens økonomiske situation.

Kursrisiko

Kursrisiko opstår, når det effektive afkast ændres. Traditionelt er lange obligationer mere følsomme over for renteudsving end korte obligationer, men dette kan også ændre sig over en investeringsperiode afhængig af den aktuelle markedssituation. Varigheden af obligationen er et mål for en sådan kurs- og rentefølsomhed.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for, at investorer muligvis ikke er i stand til at købe eller sælge en obligation på et givet tidspunkt, fordi omsætningen af en sådan obligation er for lav. Denne risiko kan have en negativ indvirkning på kursen på obligationen.

Indfrielsesrisiko

Indfrielsesrisiko relaterer sig til danske realkreditobligationer, som kan konverteres af låntager. Risikoen i forhold til de ofte meget lange obligationer med lang løbetid opstår, når renteniveauet falder og samtidig får obligationskurserne til at stige. Hvis obligationskursen overstiger pari, vil obligationen være tilbøjelig til forudbetaling. I sådanne situationer kan låntagere indfri deres obligationslån til pari, hvilket får investorerne til at lide et kurstab svarende til forskellen mellem markedsprisen, som er over pari, og pari.

Risikoen ved at investere i en obligation udtrykkes ofte ved det matematiske udtryk "varighed". En af årsagerne til, at den resterende løbetid ikke altid kan udnyttes, er, at obligationen kan blive udtrukket inden udløbsdatoen. Samtidig kan investeringen påvirkes både positivt og negativt af fx en stigning i renteniveauet. Den negative effekt er, at kursen på obligationen falder med et stigende renteniveau. Da obligationerne giver afkast i form af løbende rentebetalinger og eventuelt udtrækninger, kan disse løbende betalinger investeres til en højere rente end tidligere og dermed påvirke investeringen positivt.

Varigheden af obligationen tager disse effekter i betragtning og giver en idé om obligationens faktiske løbetid. Varigheden angiver samtidig det antal år, investeringen kan forventes at give et afkast svarende til det effektive afkast, der fremgår af den officielle prislister på købsdatoen. Varighed kan også ses som et mål, der afvejer blandt andet prisrisiko mod indfrielsesrisiko.

En investor, der investerer i obligationer, risikerer at miste hele investeringen. Generelt er risikoen dog lavere sammenlignet med investeringer i andre typer finansielle instrumenter. Risikoen vil generelt være højest for virksomhedsobligationer og lavest for statsobligationer. Mellem disse to typer findes danske realkreditobligationer.

4. ETF'ER

ETF'er kan generelt beskrives som børsnoterede værdipapirer udstedt af fonde, som har til formål at følge udviklingen i fx et bestemt indeks af aktier og at nå et afkast, som svarer til dette indeks. Det kan variere, hvor tæt en ETF følger det valgte indeks, og der er derfor også mulighed for mindre afvigelser i ETF'ens afkast fra indekset. Omkostningerne i ETF'er er normalt lavere end ved aktivt forvaltede fonde, fordi ETF'erne ikke har omkostninger til aktivt at træffe investeringsbeslutninger.

ETF'erne kan enten være investerede direkte i de værdipapirer, der modsvarer sammensætningen af det valgte indeks, eller have opnået en tilsvarende eksponering i værdipapirer baseret på derivataftaler. Investors risiko på ETF'en er alt andet lige højere, hvis ETF'en ikke er investeret direkte i værdipapirerne og derfor har en risiko på den modpart, som derivataftalen er indgået med.

Markedsrisikoen i ETF'er afspejler risikoen i det indeks, som ETF'en følger. ETF'ens investeringer er spredt på forskellige selskaber, hvilket alt andet lige mindsker risikoen samlet set.

5. ANDRE RISIKOASPEKTER

5.1. Risiko/Volatilitet

Der er som udgangspunkt en sammenhæng mellem risiko og afkastpotentiale forstået således, at jo større risiko investor påtager sig, jo større er muligheden for et stort afkast og omvendt et stort tab.

5.2. Likviditet

Likviditet er et udtryk for, hvor god en mulighed investor har for at sælge sine værdipapirer på et senere tidspunkt. AI Alpha Lab ApS's strategier omfatter generelt værdipapirer, som er lette at sælge under normale markedsforhold og kan sælges inden for en rimelig periode. Generelt er risikoen for ikke at kunne sælge et værdipapir inden for en rimelig periode mindre for aktier i store selskaber i udviklede lande og større i mindre selskaber fra Emerging Markets. Ekstraordinære omstændigheder på markederne kan føre til situationer, hvor værdipapirer kun kan sælges med et tab.

5.3. Forpligtelser/Modpartsrisiko

Når en investor investerer i depotbeviser, som for eksempel ADR'er og GDR'er, kan der være en risiko for, at modparten ikke overholder sine forpligtelser til at levere penge eller finansielle instrumenter. Dette kan medføre et tab for investor.

5.4. Valutarisiko

Investeringer i udenlandske værdipapirer giver eksponering mod valutaer, som kan have større eller mindre udsving i forhold til investors basisvaluta. Derfor vil det enkelte værdipapirs kurs blive påvirket af udsving i valutakurserne mellem værdipapirets valuta og en investors basisvaluta.

5.5. Bæredygtighedsrisiko

Bæredygtighedsrisiko er en miljømæssig, social eller ledelsesmæssig begivenhed eller omstændighed, som, hvis den opstår, kunne have faktisk eller potentiel væsentlig negativ indvirkning på værdien af en investering.

Miljømæssig risiko inkluderer finansielle risici ved eksponering mod en investering, der potentielt kan bidrage til eller blive påvirket af klimaforandringer og andre former for miljøforringelse.